

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Quid sit via purgatiua formalis: & de mo [...] exercitandi in ea.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](#)

ut propheticō hoc prædictum est præfigio, Vo
cabit nomen eius admirabilis, consiliarius. Ipse Esa. 9.
demum est via perfectiua, in quantum sacerdos
& pontifex ardentissimusq; amator. De quo in
prima sua ait canonica summus apostolus, Con 1. Petri. 3
uersi estis ad pastorem & episcopum animarum
vestrarum. Ordo autem pontificalis præsertim
est perfectius, vt magnus Theologorum prin-
ceps Dionysius loquitur. Sicq; competit Christo Dionys.
vt pater futuri seculi & princeps pacis vocetur: Esa. 9
quemadmodum apud Esaiam legitur prophe-
tatum.

Quid sit via purgatiua formalis,

Art. III.

R E vnum hominem peccatum in
hunc mundum intravit: & per pec- Roma. 3
catum mors. Quemadmodum sa-
cra docet scriptura: deus ab initio fe-
cit hominē rectum, quia hominem
protoplasmum in originali creauit
iusticia: per quam caro spiritui, sensitua pars ra-
tioni, & ratio deo in omnibus prompte & absq;
renisu fuit subiecta. Sed primo parente diuinum
transgrediente præceptum, caro spiritui mox coe-
pit esse rebellis, & sensualitas rationi, ac rō deo.
Hinc omnes in originali nascuntur peccato: &
fomes peccati manet in nobis: et caro contra spi-
ritum concupiscit, & vulneratæ sunt ratio ac vo-
luntas, atque ad omne malum sumus proclives,
ad resistendum quoq; infirmi. Indigemus ergo in
primis, vt in via nos purgatiua exerceamus: q-
tenus a cunctis vitijs expurgemur praeteritis, &
innumerabilia vndiq; vitemus peccata, atque
a vitiorum reliquijs emundemur; vtput a pro-

T nita

D. DION. CAR.

nitate & inclinatione ad culpas: sicq; ad originalis iusticiæ redeamus cōformitatem. Est ergo via purgatiua exercitium & conatus seu occupatio, qua tanquam per iter ac medium ad uitiorum expulsiōnem, ad passionum & cōcupiscentiarum refrenationem, ad omnium affectionum animæ reformationē, ad cordium sensuumq; studiam, ac omnium uitiationem culparum edimus ac conamur. Hoc est, plane non cōformitati huic seculo nequam, exuere veterem hominem atq; in interiori homine reformari, corpus caligare & in spiritus seruitutem redigere, actionem quoq; pœnitentiæ digne insistere; sicq; animam purgationi ac puritati inuigilare, intendere, memorari. Nempe quum dominus deus noster singulariter sanctus & interminabiliter purus, verus, ac sapiens: animam puram ac virtutem & sapientem requirit, amat, amplectitur, quicquam ab eo nos separat, & ab eius gratia impedit, nisi peccatum, per quod creator nichil dissimiles, odibilescq; efficimur. Hinc igitur impensis a peccatis emundari, & ea sp; vitare oportet.

Esaï. 6. tet. Sicuti testatur Esaias. Hic est omnis fructus Sapientie, ut auferatur iniquitas. Et Sapientia, Odio sumus impius & impietas eius. Vnde Psalmographus.

Psalmo. 5. sti., inquit, omnes qui operantur iniquitatem. Sapientia, denuo ait scriptura, Neminem diligit deus nisi cum sapientia inhabitat. Veruntamen quotidie heu peccamus, & in multis offendimus menses (nam & iustus septies cadit) propter quod reuera vniuersæ iusticiæ nostræ tanquam pauperes sunt menstruatæ: hinc quotidie in via hac purgatiua nos exercere debemus: quæadmodum in Ecclesiastico legitur, Fili peccasti, ne adjicias me.

Iac. tertio Proue. 24
Esaïæ. 64

Etiam in scriptura, Neminem diligit deus nisi cum sapientia inhabitat. Veruntamen quotidie heu peccamus, & in multis offendimus menses (nam & iustus septies cadit) propter quod reuera vniuersæ iusticiæ nostræ tanquam pauperes sunt menstruatæ: hinc quotidie in via hac purgatiua nos exercere debemus: quæadmodum in Ecclesiastico legitur, Fili peccasti, ne adjicias me.

Sed de p̄teritis deprecare ut tibi remittantur. Nunc
igitur practica huius uiae breuiter est tangēda

Qualiter in via purgatiua debeamus nos
quotidie exercere. Art. IIII.

Auamini, mundi estote, auferete ma-

lum cogitationum vestrarum ab o-
culis meis, & discite bene agere, ait
dominus. In omni peccato inueniun-
tur plārumq; duo. Primum, est men-

tis auersio a summo & inuariabili
bono deo altiss. & immenso. Secundum, est cōuer-
sio mentis ad bona creata, caduca, vana, fœda,
ac uilia. Ratione primi peccator deum maxime
inhonorat ac paruipendit, cui tam vana ac vi-
lia præponere ac præ eligere non veretur. Ratio-
ne secundi inordinate atq; illicite delectatur in re-
bus creatis ac vanis. Et ratione vtriusque debe-
tur homini poena pro culpa sua. Nam ratione a-
uersio suæ a deo debetur ei poena damni: vide
licet diuinæ ac beatificæ visionis carentia. Ratior-
one vero secundi debetur eidē poena sensus, hoc
est, infernalis incendiū cruciatus. Hinc volens in
via purgatiua se exercere, & a citer poenitente atq;
purgari, & a vitijs præseruari: tria per ordinem
facere debet. Primo etenim pro dei cōtemptu &
paruipensione debet seipsum summe ac profun-
dissime humiliare, deijcere, aspernari, omnīq; cō-
fusionē ac poena dignissimum arbitrari: & tanto
plus, quanto omnipotētem & incomparabilem
dominum maiestatis grauius frequentiusq; of-
fendit. Deum quoque toto corde debet extollere
ac laudare. Secundo pro sua libidinosa ac vitiosa
delectatione quā habuit in peccādo, debet p̄cor-
dialē dolorē ac verā condignā ac proportiona-

Tū tam